

Spodnještajerske novice.

Brezsramni napadi na ptujskega župana gospoda Orniga v časopisih so dosegli v zadnjem času že zares vrhunec. Gospod župan Ornig se je napadel pred kratkim v kranjskih listih, češ, da je p o n a r e j a l za časa ptujskih okrajnih volitev pooblastila, toraj goljufal! Poizvedoval je Ornig, kdo da bi bil pravi vzrok teh trditev in glej ga no — njegov dober prijatelj neki inšpektor južne železnice, ki sliši na ime Š m u k, je bil ta „zvesti“ prijatelj. Ornig je Šmuka tožil. Te dni je bila dotična obravnava. Dokazalo se je jasno, kakor solnce, da Ornig ni p o n e r e d i l niti ne enega pooblastila, da ni imel s pooblastilami prav nič opraviti. Šmuk, katerega je zagovarjal prav marljivo njegov zvesti prijatelj dohtar Jurtela, je bil obsojen na 200 kron ali na štiri dni zapora in mora poplačati povrh še vse tožbene stroške. Šmuk je zopet eden, ki je metal blato po Ornigu in to brezvestno, samo iz strasti, iz jeze, ker ni bil sam izvoljen v okrajni zastop. Kakor smo slišali toži gosp. Ornig še par drugih takih „poštenjakov.“ Dotične obravnave bodejo po tem začetku zares zanimive. Par tepcev dobi vsled njih gotovo zaslužen plačilo, katero jim privoščimo že sedaj prav iz srca. Seveda bomo poročali o njih. Poraz inšpektorja Šmuka grozno skeli vso nasprotno časopisje in ker je „pošteno“, kakor — Šmuk, zato molči o tej razpravi.

Občinske volitve na Ptujski gori se bodejo na skorem vršile. Vse naprednjake opozarjamo posebno na to, da se nasprotna, toraj farška stranka pripravlja neumorno na te volitve. Pazite, da Vas vrle gorčane ne bodejo premagali. Preudarite, je li bilo potrebno, da se je s pomočjo dosedanega, farovžu naklonjenega občinskega odbora napravilo okoli štiri tisoč petsto kron dolga samo za farovž? Ne, to ni bilo potrebno! Zakaj se je nadomestila kamenita streha s streho z opeko? Kamen je vendar stokrat bolj trpežen, kakor najboljša opeka. Farške oboknice, ki so tudi bile kamenite, so se odstranile in na njih mesto so se napravile lesene! Kamen in les, kateri je bolj trpežen? Na to vprašanje lahko odgovori vsaki otrok. Poljanci se zoperstavljajo plačati sedaj svoj prispevek in vendar pa jih večina pri volitvi voli navadno po farškem geslu. Turniškega posestnika župnik ni pustil voliti, češ, da je tuji državljan, a vendar pa ga tirja za farški prispevek. Tri leta že tečejo rekurzi radi občinskih volitev in vsikdar je zakrivila rekurz in zopetno novo volitev farška stranka, ker hoče in hoče dobiti v roke občino. Zakaj se vršijo tolikokrat na Ptujski Gori volitve, ko pa stane vsaka volitev vendar tudi denarja? Vse za farške stranke voljo! Naprednjaki, volilci, na noge! Vsaki naj pride volit, zmaga bode gotovo Vaša, ako držite trdno, kakor skala skupaj! Proč z medsebojnim sovraštvom, tukaj se gre za Vaša plačila. Kdor hoče obvarovati občino nepotrebnih plačil, bode volil gotovo po naprednem geslu, kdor pa hoče, da bodejo kmetje Ptujске Gore še dobili več plačilnih nalog, ta pa naj

potegne s farško stranko. Volitve se bodejo vršile h koncu meseca februarja ali v začetku meseca marca. Volilci, ne zamudite zatega časa, ker bi Vas potem, ko bi Vam zopet bilo treba šteti po nepotrebnem težko pridobljene, krvave groše, znabiti grevalo. — Po toči je prepozno zvoniti!

Okrajni zastop v Gornji Radgoni. (Občni zbor dne 31. dec. 1904). Navzoči so kot zastopnik vlade vodja c. kr. okrajnega glavarstva v Ljutomeru gosp. vitez R a i n e r in 25 udov okrajnega zastopa. Načelnik zastopa g. Wratschko odtvori sejo ob 10 uri predpoldan in konstatira njeno sklepčnost. Glede točk dnevnega reda, določilo se je sledeče: 1. Zapisnikarjem je bil enoglasno izvoljen g. Mat. Spende. — 2. Prečita se zapisnik zborovanja, ki se je vršilo dne 25. avgusta pr. l. Zapisnik razloži načelnik tudi v slovenskem jeziku. Nato se zapisnik odobri. — 3. Glede sprejema občinske ceste Galušak-Terbegovce med okrajne ceste II. vrste določi zastop, da bode kanale, ki so potrebni, sezidal, istotako dovoli za to cesto enega cestnarja. Sprejela se bode ta cesta med okrajne ceste II. vrste, ako bode ukrenil glede ostalega dela te ceste soseski okrajni zastop št. lenarčki ravno isto. — 4. Viničarski šoli v Zgornji Radgoni, katero je dežela ustanovila in v katero se sprejema iz okraja vsako leto po 12 gojencev, se dovoli in sicer za 10 let vsako leto po 600 kron podpore. Gospod Bouvier naglašja, da še ima vinorejsko društvo oddati več tisoč cepljenih trt in da bodejo vsled pogodbe, ki se je sklenila z deželnim odborom dobavljali iz nove viničarske šole v prvi vrsti udi vinorejskega društva trte, potem še le okraj. — 5. Glede spremembe uradnih ur pri ces. kr. glavnem davkarskem uradu v Radgoni sklene zborovanje, ker se od strani imenovanega urada želji ljudstva ni ustreglo, da se bode še enkrat pri ces. kr. finančnem deželnem ravnateljstvu vložila dotična prošnja in da se bode okraj dejal glede te zadeve z okrajnim odborom v Radgoni v dogovor. — 6. Račun glede okrajnih stroškov za leto 1903, pregledan od pregledalcev računov se vzame v naznanje. Gospod načelnik v kratkem poroča k temu računu, da se je proračun glede podpor občinskih cest deželnega zaklada in živinoreje za 244 K 79 vinarjev prekorčil med tem, ko se je glede podpor (subvencij), glede streljanja proti toči, glede pisarniških zahtev itd. 2986 K 74 v. prihranilo. — 7. Gospod blagajnik poroča o računu za leto 1904, na kar se izvolijo pregledovalci tega računa. — 8. Brez razgovora se dovoli nakupovanje smodnika za streljanje proti toči v letu 1905. Gospod vodja okrajnega glavarstva pripomni k temu, da je neobhodno potrebno, da se štacije za to streljanje vzdržujejo v takem stanu, kakor to postava zahteva, da ne bode ces. kr. glavarstvo prisiljeno, kakor se je to zgodilo žalibog v prejšnjem letu, da bi moralo prepovedati porabo te ali druge štacije. Na to odgovori načelnik, da se je v tej zadevi ukrenilo pri vseh 54 štacijah okraja vse potrebno in da je dobil inšpektor teh štacij dotična navodila. — 9. Proračun za leto 1905. Vsaka točka

proračuna za leto 1905 se je temeljito preudarila in vsaka se je natančno vzela na razgovor. Lastnih dohodkov ima okraj 11085 K, stroški bodejo znašali 28870 K, primankljaj v znesku 18967 K se bode pokrila z okrajnimi dokladi v visočini 25 procentov. Nepokritih ostane toraj 1182 K. — 10. K točki jubilejna darila pripomni g. načelnik, da je treba, da se spremeni naslov. Razdelitev teh 60 K naj bi se prepustila okrajnemu šolskemu svetu in denar naj bi se porabil za učna sredstva. — 11. Za premije se dovoli konjerejcem v letu 1905 znesek 200 kron. — 12. Zvišanje občinskih doklad nad 20. procent se dovoli sledečim občinam: Galužak 30%, Št. Juri 30%, Kraljovce 36%, Stanetince 40%, Orehovce 30%, Gornja-Radgona 40%, Polički Vrh 50%, Ščavnica 59%, Terbegovce 30%, Vigovski vrh (Weigelsberg) 38%, Boračova (Woritschan) 25%, Okoslavce 40%, Očeslavce (Sulzdorf) 20%, Murski vrh (Murberg) 40% in Kapela 30%. — 13. Konečno se je stavilo več predlogov, kateri so se tudi rešili, potem se je zapisnik zaključil ob dveh popoldan. (Opomba uredništva. Gospodarstvo tega okraja je toraj v dobrih rokah, zakaj pač malo okrajev na Štajerskem je tako srečnih, da bi imelo pri tako nizkih procentih tako majhno nepokrito svoto. Seveda se za to izvrstno gospodarstvo od klerikalcev meče blato po načelniku in po naprednih udih.)

Novi zdravnik v Ljutomeru. V novejšem času naselil se je v Ljutomeru nov zdravnik, gospod doktor M. Michelitsch, ki je ljutomerski domačin, namreč sin tamošnjega tržana Florijana Michelitsch. Imenovani novi zdravnik se je izšolal v novejših zdravniških šolah, kar je velikega pomena, ima obširno prakso in je strokovnjak glede ženskih in otroških boleznij. Vsakomur dotičnega okraja se ta zdravnik najtopleje priporočuje.

Iz Oplotnice. V našem zadnjem članku iz Oplotnice vrinila se je pomota. Pisali smo, da župnik obljubuje učiteljem zidati palače. V istini straši župnik volilce s tem, da vedno povdarja, ako se bodejo izvolili v občinski odbor naprednjaki, bodejo ti zidali učiteljem palače. Mi pa dostavimo k temu, da se ni nikdar in nikdar treba bati naprednjakov v v občinskem odboru, ker ti gotovo skrbé za ljudski blagor bolj, kakor pa farški podrepaniki. Farški žepni nikdar polni in nikdar in nikjer in nikjer farške želje niso bile ljudstvu v korist in to dejstvo obveljalo bode gotovo tudi v Oplotnici.

Minoritski oče Vaupotič tukajšnje slovenske fare Sv. Petra in Pavla je najbrž pozabil dne 15. p. m., da stanuje v bližini „Štajerca“. V svoji pridigi je klestil po našem listu, da je bila groza, češ, da smo pisali, da je konjedec bolj potreben kmetom, kakor pa duhovnik. To so trdile tudi vse mariborske klerikalne cunje. Ta trditev pa je debela laž. Ker oče Vaupotič najbrž zna brati, svetujemo mu, naj bere 8. stran naše letošnje prve številke. Tam bode najšel, da svetujejo napredni kmetje svojim sotrpinom, naj dajejo raji konjedercem zbirco, kakor pa hujskajočemu kutarju. Ta svet pa mora vsak pemeten človek od-

obravati. Ali se je morda čutil oče Vaupotič tako prizadetega od besed „hujskajoči kutar“, da nam je posvetil svojo pridigo? Oče Vaupotič, le počasi! Pomisli kje si! Sploh pa ti svetujemo, da opazuješ malo svojega kvardijana patra Sveta in našega dragega nam častivrednega prošta. Ta dva se ne mešata v političen boj, za to nju čisla staro in mlado. Pregovor pravi: „Kdor ima maslo pod klobukom ne sme na solnce!“ — Si razumel? Ptujski jež.

Morilec Majcen pomiloščen. Cesar je zidarskega pomočnika Antona Majcen iz Podvinc pri Ptuji, kateri je bil od mariborskega porotnega sodišča obsojen, kakor smo svoj čas poročali radi umora in ropa k smrti na vislicah, — pomiloštil. Najvišje sodišče je obsodilo Majcena v dosmrtno ječo.

Za Haloze se je vendar toliko doseglo, da se je razpisalo mesto kulturnega tehnika, ki bode porabjen pri zopetni popravi zemeljskih plazov. Da se je konečno vendarle to od vlade doseglo, je zasluga deželnega poslanca Orniga, ki ni poprej miroval, dokler se ni to, kar je vsaj nekaj, dovolilo. Kakor po navadi, bodejo zopet „velezasluženi“ dohtarsko-farški prvaki trdili, da je to njih zasluga. Pa naj jim bode! Ljudstvo jih itak že pozna.

Iz Koroškega.

Višpolje. Dragi „Štajerc!“ Ne zameri mi, da ti pišemo tudi mi par besedi. Pisal si že večkrat, da imaš dovolj sovražnikov in res je. Tudi naš župnik Mikeln te sovraži iz celega srca. Tudi ta župnik vedno pridiguje, da ne bi smeli brati tega lista. Pač dobro jo pogodiš in naravnost v sršenovo gnjezdo si jo v zadnjih številkah zadel, za to pa te sršeni ne marajo. Mikeln bi imel lahko bolj na svojo faro skrb, kakor pa na tisto, kar mi beremo. Navadno je na Golžovem vse prej opravljeno, kakor pri nas. Mogoče, da imajo golžovčani več denarja, da plačajo bolj zdatno cerkvena opravila, župniku, ki že ima itak mastno službo.

Neustrašeni Višpoljani.

Zares izvrsten zagovornik je dohtar Brejc iz Celovca. Pred kratkim je moral zagovarjati pri deželnem kot prizivnem sodišču neko stranko. Čeprav ni bilo navzočega tožitelja niti ne tožene, ker se je vršila prizivna obravnava, hotel jo Brejc na vsak način govoriti le izključno v slovenskem jeziku, kar pa mu sodnija ni privolila, češ, da ni navzočih strank in da razumejo vsi sodniki sicer nemški a ne pa vsi slovenski. Brejc je na to predlagal, da se mora obravnava preložiti. Tudi tej neutemeljeni Brejcovi želji se ni ustreglo, na kar je Brejc odišel in pustil svojo stranko na cedilu. Stranka Brejцова je pravdo zgubila, Brejc pa je s tem prav izvrstno pokazal kak zagovornik je.

Dopisi.

Od sv. Petra na Medvedovem Selu. Dragi „Štajerc“, ne zameri, da se obrnemo tudi mi do tebe. Tudi mi imamo namreč župnika, ki nam vsako leto